

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400314023

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Радомир за 2022 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Квалифицирано мнение	4
База за изразяване на квалифицирано мнение	4
Правно основание за извършване на одита	11
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	11
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	12
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет	13
Коригирани неправилни отчитания	13
Съществени недостатъци на вътрешния контрол.....	16
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства.....	18

Списък на съкращенията

АОС	Акт за общинска собственост
ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ДСД	Други сметки и дейности
СЕС	Средства от Европейския съюз

ДО
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
49-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н КИРИЛ СТОЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА РАДОМИР

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Радомир, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2022 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздел *База за изразяване на квалифицирано мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Радомир към 31 декември 2022 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на квалифицирано мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет, Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. *

* Съгласно чл. 58, ал. 3 от Закона за Сметната палата, Сметната палата не може да огласява данни по одитния доклад до приключване на наказателното производство.

2. При извършените одитни процедури относно спазване на вътрешните актове и указанията на министъра на финансите за извършване на преглед за обезценка/преоценка на нефинансовите дълготрайни активи в Община Радомир, се установи следното:

2.1. При извършения финансов одит на ГФО на община Радомир за 2021 г. е установено, че в ОБА и в 16 от общо 17 ВРБ¹ (с изключение на ОУ „Христо Ботев“ с. Гълъбник - община Радомир), извършеният преглед за преоценка/обезценка на активите² към 31.12.2021 г.³ е в несъответствие с указанията на МФ. Със заповедта е определено да се извърши преглед за преоценка и обезценка на наличните активи, като в протокола за резултатите от извършения преглед от назначената със заповедта комисия е посочено, че:⁴

¹ второстепенните разпоредители с бюджет на община Радомир са 17

² Одитно доказателство № 06 към Одитен доклад № 0400312122 за извършен финансов одит на ГФО на община Радомир за 2021 г.

³ на основание Заповед № 914 от 08.12.2021 г. на кмета на общината

⁴ Протокол от 05.01.2022 г.

- балансовата стойност на всички активи, включително и на неамортизируемите, е равна на пазарната цена на същите активи;
- определеният от комисията коефициент за преценка на всички активи в ОБА - гр. Радомир е равен на 1.

На одитния екип не са предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност, които да послужат за основание на направения извод.

2.2. Към 31.12.2022 г., на основание издадена заповед на кмета на общината № 944 от 28.11.2022 г. е назначена комисия, която „да извърши преглед за преценка и обезценка на наличните активи в община Радомир към 31.12.2022 г.“⁵

В протокол на определената със заповедта комисия от 13.01.2023 г. е посочено, че след направен анализ и проверка на наличните ДМА, „балансиовата стойност на всички активи, включително и неамортизируемите такива, е равна на пазарната цена на същите активи“, като отново е определен „коефициент за преценка на всички активи в ОБА Радомир, равен на 1“.

На одитния екип не са предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност, които да послужат за основание на направените изводи, поради което одитният екип счита, че протокола е попълнен формално и не позволява да бъдат потвърдени салдата на съответните сметки, по които са признати ДА, подлежащи на периодичен преглед за обезценка/преценка.

Обезценката/преценката на активите би трябвало да се извършва по общия ред, регламентиран в указанията на министъра на финансите, дадени с ДДС № 20 от 2004 г., ДДС № 05 от 2016 г. и ДДС № 07 от 2017 г., при изпълнение на възприетите подходи и процедури в утвърдената счетоводна политика на общината.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 и 2 от Закона за счетоводството (ЗСч) за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети, във връзка с разпоредбите на чл. 3, ал. 3 и чл. 24, ал. 1 от ЗСч относно осъществяването на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосноваост на стопанските операции и факти.

Не са спазени изискванията на т. 86 от ДДС № 7 от 2017 г., относно извършване най-малко веднъж на три години на преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи по реда на т. т. 16.24 и 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, във връзка с т. 9 и 10 от Раздел IV „Счетоводно отчитане на ДМА в бюджетната организация“ от Счетоводната политика на община Радомир, относно съпоставка на балансовата стойност на ДМА с текущата възстановима стойност.

Допуснатото несъответствие е оценено като съществено по характер.

3. В резултат на липсата на реален преглед за обезценка/преценка и определяне на справедлива стойност на нефинансовите дълготрайни активи, към 31.12.2022 г. не са коригирани⁶ и следните неправилни отчитания, установени при финансов одит на ГФО на община Радомир за 2021 г., както следва:⁷

⁵ Одитно доказателство № 2

⁶ С изключение на извършена преценка на стойността на поземлени имоти в четири села Чуковец, Копаница, Дрен и Драгомирово, която е осчетоводена по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7801 „Преценка на нефинансови дълготрайни активи“ на обща стойност 41 273 лв.

⁷ Одитно доказателство № 7

3.1. В ОБА Радомир, за отразяването на промяна в издадени 45 броя Актове за общинска собственост (АОС) на имоти, признати в отчетността през предходни отчетни периоди, без да е извършен анализ и преглед за обезценка/преоценка, са съставени счетоводни записвания в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2201 „Земи гори и трайни насаждения“, със сумата в размер на 96 455 лв., равна на разликата между отчетната стойност на активите и данъчната оценка по новите АОС.

Посочената в съответния АОС данъчна оценка може да се използва само доколкото се явява надежден индикатор за справедлива стойност на съответния актив, в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид. В съответствие с изискванията на СС 16 „Дълготрайни материални активи“, при преактуване на съществуващи имоти, които са признати в отчетността на организацията по една и съща синтетична счетоводна сметка, следва да се съставят само съответните записвания по аналитични партии и подсметки към съответната сметка, по която е отразяван съществуващия до момента актив ⁸.

Неправилните отчитания са констатирани при финансов одит на ГФО за 2020 г. и 2021 г., и не са коригирани към 31.12.2022 г., тъй като на активите не е извършена последваща оценка за определяне на справедливата им стойност.⁹

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството за вярното и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на т. 16.23. от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, във връзка с т. 7 от СС 16 „Дълготрайни материални активи“, относно оценките след първоначално признаване на ДМА.

3.2. Признати през 2020 г. 77 броя новопридобити активи (поземлени имоти), са признати по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в отчетна група ДСД, като неправилно за справедлива стойност е приета данъчната им оценка, отразена в съставените АОС, на обща стойност 132 017 лв. За новопридобитите активи не е налична документация, доказваща приемането на данъчната оценка за текуща възстановима (справедлива) стойност.

Следвало е, в съответствие със СчП на община Радомир, при първоначалното признаване, дълготрайните активи, получени в резултат на безвъзмездна сделка, да се оценят по справедлива стойност.^{10, 11}

Установеното неправилно отчитане е констатирано при финансовите одити на ГФО за 2020 г. и 2021 г., и не е коригирано към 31.12.2022 г., тъй като на активите не е извършена последваща оценка за определяне на справедливата им стойност.¹²

Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 9 от Закона за счетоводството, оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност, или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал.1 от Закона за счетоводството за

⁸ Одитно доказателство № 04 към Одитен доклад № 0400312122 за извършен финансов одит на ГФО на община Радомир за 2021 г.

⁹ Одитно доказателство № 01 към Одитен доклад № 0400312122 за извършен финансов одит на ГФО на община Радомир за 2021 г.

¹⁰ В Счетоводната политика на община Радомир, раздел V „Счетоводно отчитане на ДМА“, т. 3.1-първоначално оценяване на дълготрайни материални активи

¹¹ Одитно доказателство № 01 към Одитен доклад № 0400312122 за извършен финансов одит на ГФО на община Радомир за 2021 г.

¹² Одитно доказателство № 7

вярното и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на министър на финансите, дадени с т. 16.5 от ДДС №20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7, б. „б“ от СС № 16 „Дълготрайни материални активи“, както и раздел V „Счетоводно отчитане на ДМА“, т.3.1- първоначално оценяване на дълготрайни материални активи от утвърдената счетоводна политика на община Радомир, относно осчетоводяване на активите по справедлива стойност при първоначалното им безвъзмездно придобиване.

3.3. През 2021 г., 144 броя новоактувани поземлени имоти - общинска собственост, непризнати в отчетността на общината в предходни отчетни периоди, с обща площ 5 548.232 дка, са признати в отчетна група ДСД по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ по данъчна оценка, определена към периода на съставяне на АОС, на обща стойност 568 793 лв.¹³

На одитния екип не е предоставена информация за извършен от общината анализ, доколко данъчната оценка на активите се явява надежден индикатор за определяне на тяхната справедлива стойност, което не позволява да се потвърди избраният подход за първоначално признаване на дълготрайните активи.¹⁴

Установеното неправилно отчитане е констатирано при финансов одит на ГФО за 2021 г. и не е коригирано към 31.12.2022 г.¹⁵

Описаната недобра практика за признаване на придобитите по безвъзмезден начин активи по данъчна оценка вместо по тяхната справедлива стойност, е в нарушение на принципа за оценяване на позициите, които са признати във финансовите отчети, да се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или по друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти (чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч).

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7., буква „б“ от СС № 16 Дълготрайни материални активи“, във връзка с указанията на т. 3.1 от Счетоводната политика от 2014 г. на община Радомир, относно изискването стойността на балансово признатите активи в отчетността на общината, да не се различава съществено от справедливата им стойност към датата на съставяне на финансов отчет.

3.4. При извършения финансов одит на ГФО на община Радомир за 2020 г. е установено, че прилежащата земя към стадион е актувана първоначално през 2009 г. и преактувана през 2017 г., като към 31.12.2020 г., в баланса на община Радомир е призната неправилно по данъчната оценка от АПОС от 2017 г., в размер на 694 116 лв., вместо по справедлива стойност.¹⁶

Към 31.12.2021 г. и 31.12.2022 г., установеното неправилно отчитане не е коригирано, тъй като от ОБА не е извършен реален преглед за преоценка/обезценка на ДМА.¹⁷

Данъчната оценка може да се използва само доколкото се явява надежден индикатор за справедлива стойност на съответния имот, в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид. Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 9 от Закона за счетоводството,

¹³ Средна стойност 0,10 лв. на кв. м.

¹⁴ Одитно доказателство № 03 към Одитен доклад № 0400312122 за извършен финансов одит на ГФО на община Радомир за 2021 г.

¹⁵ Одитно доказателство № 7

¹⁶ Одитно доказателство № 01 към Одитен доклад № 0400312122 за извършен финансов одит на ГФО на община Радомир за 2021 г.

¹⁷ Одитно доказателство № 7

оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност, или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени указанията дадени в Счетоводната политика на община Радомир, раздел V „Счетоводно отчитане на ДМА“, т. 3.1, относно определения подход за първоначалното оценяване на дълготрайни материални активи, придобити по безвъзмезден начин, да е по справедлива стойност.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал.1 от Закона за счетоводството за вярното и честно представяне на имущественото състояние на предприятието във финансовите отчети.

Не са спазени указанията на т. 16.23. от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, във връзка с т. 7.2 от СС 16 "Дълготрайни материални активи", относно оценките след първоначално признаване на ДМА, и съгласно което преоценките на дълготрайни материални активи трябва да се правят достатъчно редовно, така че балансовата стойност на дълготрайните материални активи да не се различава съществено от тази, която би била определена при използването на справедливата стойност към датата на финансовия отчет.

Допуснатите неправилни отчитания са оценени като съществени по характер.

4. При извършени одитни процедури за проверка на отчитането на стопанските операции, свързани с ВиК инвестициите, е установено следното:¹⁸

В община Радомир, във връзка с подписан договор между Асоциацията по ВиК - Перник с ВиК оператора „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД – гр. Перник, с обща стойност 4 223 хил. лв., в т.ч. 476 хил. лв. за община Радомир, за периода от 2016 г. до 2030 г., за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, както и за предоставяне ВиК услуги на потребителите на територията на общините - членове на Асоциацията, сключен на основание чл. 198п от Закона за водите, в ОБА не е приложен линейния метод при признаване на приходите от правото на ползване на ВиК инфраструктура на територията на община Радомир.

Тъй като по същество възмездното предоставяне на право на стопанисване, поддържане и експлоатация на В и К инфраструктура (включително и срещу непарична насрещна престация) от икономическа гледна точка представлява форма на концесия на тези активи, следва да се прилагат изискванията за признаване на приходи от концесии чрез използването на линейния метод, съгласно т.т. 17.6 и 17.7 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ.

Неправилното отчитане е констатирано при изпълнените финансови одити на ГФО за 2019 г., 2020 г., 2021 г. и не е коригирано към 31.12.2022 г.

Не е спазено изискването за осчетоводяването на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Не е спазено изискването на т. 16.1 от писмо на МФ с изх. № 91-00-106 от 22.02.2017 г., за отразяването в отчетността на общината на прихода от правото на ползване на ВиК инфраструктурата, което по своята същност представлява форма на концесия на тези активи и следва да се прилагат изискванията за признаване на приходи от концесии, чрез използването на линейния метод, съгласно т. 17.6 и 17.7 от ДДС № 20 от 2004 г. и т. 16.2 от писмо на МФ с изх. № 91-00-106 от 22.02.2017 г., относно размера на прихода, подлежащ на признаване.

¹⁸ Одитно доказателство № 7

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

5. В ОБА Радомир, в отчетна група ДСД, се установи неравнение, в размер на 13 246 лв., между крайното кредитно салдо на сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“ (245 455 лв.) и крайното дебитно салдо на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в лева“ (258 701 лв.). Неравнението е с произход от предишни отчетни периоди и на одитния екип е предоставено пояснение, че сумата представлява прехвърлено салдо от предходен счетоводен софтуер, за което не е налична документация. В тази връзка, одитният екип няма увереност и не може да потвърди салдото по сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“ към 31.12.2021 г.¹⁹

Разликата от 13 246 лв. между двете сметки е установена и при извършения финансов одит на ГФО за 2020 г., ГФО за 2021 г. и не е коригирана към 31.12.2022 г. От общината не са предприети действия за анализ и проверка относно наличието на документална обосновааност на съставените през предходни отчетни периоди счетоводни записвания.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството относно вярното и честно представяне на имущественото и финансово състояние и чл. 3, ал. 3 от същия закон относно осъществяване на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции. Не са спазени изискванията на чл. 163 и 164 от Закон за публичните финанси относно осъществяване на счетоводството от бюджетните организации на база ЗСч, ЗПФ, стандартите и указанията на МФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от ДР на ЗПФ.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

6. Установени са следните случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.

6.1. В община Радомир не е създаден одитен комитет, въпреки че попада в обхвата на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор.²⁰

Съгласно чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от тях са външни за организацията лица.

Допуснатото несъответствие е установено и при финансовия одит на ГФО на община Радомир за 2021 г., но не са предприети действия за отстраняването му.

Не са спазени изискванията за задължително създаване на одитен комитет, регламентирани в чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор (ЗВОПС), във връзка с чл. 21 от Закона за публични финанси (ЗПФ), и във връзка с § 2 от допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина. Съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС (в сила от 01.01.2020 г.), в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от тях са външни за организацията лица.

6.2. Осредненото равнище на събираемост на данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства (71.6 %) е с 2.95 на сто под осреднената събираемост

¹⁹ Одитно доказателство № 7

²⁰ Одитно доказателство № 6

на двата данъка за всички общини (средно за страната), отчетена за последната година (74,55 %).²¹

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 7 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 6 от ЗПФ, осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетени за последната година.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Радомир в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2023 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-03-140 от 11.09.2023 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

²¹ Източник – Министерство на финансите - <https://www.minfin.bg/bg/810>, Финансови данни за общини по чл. 130г, ал.2 от ЗПФ към края на 2022 г., както и данни във връзка с чл.130в, ал. 1 от ЗПФ

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществен интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

1. При извършените одитни процедури за проверка на счетоводните записвания, свързани със стопански операции за признаването на имоти - общинска собственост, по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД, се установи:²²

Към 31.12.2022 г., 155 броя новоактувани поземлени имоти - общинска собственост, с обща площ 11 541 897 кв. м., непризнати в отчетността на общината в предходни отчетни периоди, са признати по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ по данъчна оценка, определена към периода на съставяне на АОС, на обща стойност 589 921 лв. Данъчната оценка на балансово признатите през 2022 г. поземлени имоти не е надежден индикатор за справедливата им стойност към датата на финансовия отчет.

При извършен сравнителен анализ на приблизително изчислена средна стойност

²² Одитно доказателство № 1

на признати активи (в съответните населени места) по издадени през 2022 г. АОС, и продажната цена на ПИ и УПИ от реализирани през 2022 г. разпоредителни сделки, от друга страна, е видно, че стойността, по която са признати имотите, е занижена многократно спрямо справедливите стойности на имотите, например: УПИ в с. Чуковец е с данъчна оценка, в размер на 2 086 лв. (2.43 лв. на кв. м.) и с продажна цена в размер на 5 476 лв. (6.37 лв. на кв. м.); УПИ в с. Гълъбник е с данъчна оценка в размер на 3045 лв. (2.21 лв. на кв. м.) и с продажна цена в размер на 10 674 лв. (7.74 лв. на кв. м.), поземлен имот в гр. Радомир е с данъчна оценка 7 970 лв. (20.70 лв. на кв. м.) и с продажна цена 9 982.02 лв. (25.93 лв. на кв. м.).

На одитния екип не е предоставена информация за извършен от общината анализ, доколко данъчната оценка на активите се явява надежден индикатор за определяне на тяхната справедлива стойност, което не позволява да се потвърди избраният подход за първоначално признаване на дълготрайните активи.

Одитният екип счита, че установените при извършения финансов одит на ГФО за 2022 г. несъответствия се отразяват на достоверността на информацията, съдържаща се във финансовите отчети на общината и не позволяват във всеки момент ръководството на общината да разполага с актуална информация за имущественото състояние на община Радомир.

За коригиране на неправилните отчитания, по време на финансовия одит на ГФО на община Радомир за 2022 г., на основание Заповед № 887 от 06.10.2023 г. на кмета на общината, е определена методика за определяне на справедлива стойност на признатите през 2022 г. поземлени имоти. Разликата между данъчната оценка, по която са признати имотите и тяхната справедлива стойност, в размер на 852 815 лв., е осчетоводена правилно по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7., буква „б“ от СС № 16 Дълготрайни материални активи“.

2. При извършени одитни процедури за потвърждаване на салдото по сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната", в отчетна група "Бюджет", се констатира следното:²³

2.1. В отчетна група "Бюджет", по договор № 308 от 02.06.2022 г., с предмет "Рязане и кастрене на опасна дървесина", е платен аванс на изпълнителя, в размер на 4331 лв. Изпълнението на договора е приключило през 2022 г. и е издадена окончателна фактура № 746 от 21.11.2022 г., на стойност 10 395 лв., но авансът не е закрит по сметка 6029 "Други разходи за външни услуги" и по кредита на сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната".

Не е спазено изискването на т. 28 от ДДС № 03 от 2009 г. на МФ, относно осчетоводяване на изплатени през текущата година суми срещу бъдеща доставка на услуга, а едва при предоставянето на услугата, авансът за доставката се закрива.

2.2. В отчетна група "Бюджет", по договор № 472 от 01.09.2022 г., с предмет "Ремонт на улици, паркинги, алеи и тротоари в община Радомир", е платен аванс на изпълнителя, в размер на 176 550 лв. Изпълнението на договора не е приключило през 2022 г. Допусната е техническа грешка като е съставена втори път счетоводна операция по дебита на сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната" и по кредита на сметка

²³ Одитно доказателство № 3

4010 "Задължения към доставчици от страната", в резултат на което авансовото плащане е признато към 31.12.2022 г. по сметката в двоен размер.

2.3. В отчетна група "Бюджет", по договор № 393 от 02.07.2020 г., с предмет "Консултантски услуги за подготовка на документация, процедура за избор на концесионер за язовир "Стефаново", е платен аванс на изпълнителя, в размер на 1 950 лв. Изпълнението на договора е приключило през 2022 г. и авансът е закрит. Допуснатата е техническа грешка, като повторно е съставена счетоводна операция за отписване на авансовото плащане.

2.4. Авансово плащане, в размер на 14 700 лв., (изготвяне на програма за управление на атмосферния въздух по договор № 240 от 20.03.2018 г. - 14 700 лв.), е налично в салдото по сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната" към 31.12.2022 г.

През периода от 2018 г. до 31.12.2022 г. не са предприети действия за защита на интересите на общината, като не е извършен анализ и проверка относно наличието на документална обосновадост на платените в предходни отчетни периоди аванси към доставчици, не е извършена инвентаризация на салдото по аналитичната партида на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“, в резултат на което е допуснато да бъдат признати като вземания такива с неуточнен произход и при липса на документална обосновадост.

Одитният екип не може да потвърди салдото по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“.

По време на финансовия одит на ГФО за 2022 г. се извърши анализ на салдото по аналитичната партида на сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната", в размер на 14 700 лв., като на одитния екип са представени са всички документи²⁴ и е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 6994 „Намаление на финансови активи (приходно-разходни позиции) от други събития“ и кредита на сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната".²⁵

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството относно вярното и честно представяне на имущественото и финансово състояние и чл. 3, ал. 3 от същия закон относно осъществяване на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновадост на стопанските операции.

2.5. Разходи, в размер на 7 589 лв., за доставка на тръби, относно аварийно-възстановителни работи (фактура № 709557 от 23.06.2022 г.), неправилно са осчетоводени по сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната", вместо по сметка 6019 "Разходи за други материали".

Не е спазено изискването за осчетоводяването на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

3. В отчетна група ДСД, разходи за изграждане на детски площадки на открито, в размер на 355 331 лв., в т.ч.: за обект „Изграждане на детска площадка в кв. Арката, гр. Радомир“, в размер на 106 437 лв., и за обект „Изграждане на спортна и детска площадка - кв. Пчелински, гр. Радомир“, в размер на 248 894 лв., с издадени²⁶ през месец декември 2022 г. удостоверения за въвеждане в експлоатация, не са прекласифицирани чрез директна кореспонденция от сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.²⁷

²⁴ Договор №240/20.03.2018 г.; Решение на съда по ГД975/2022 г.; Фактура №276 от 11.05.2020 г. за окончателно плащане – 2940 лв.; МО за корекции

²⁵ Одитно доказателство № 3

²⁶ Удостоверения за въвеждане в експлоатация №№ 47 и 48 от 21.12.2022 г.

²⁷ Одитно доказателство № 4

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на разходите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите ДДС № 14 от 2013 г. и т. т. 18 и 19 от ДДС № 14 от 2013 г. относно признаване на инфраструктурните обекти по съответните сметки в отчетна група ДСД в зависимост от степента им на завършеност.

4. При отчитане на непризнати разходи по два проекта, в общ размер на 17 631 лв. (в т.ч. 17 061 лв. по проект „Социално-икономическа и образователна интеграция на уязвими групи на територията на община Радомир“, и 570 лв. по проект „Патронажна грижа“), не са съставени счетоводни операции за прекласифициране на временните безлихвени заеми в трансфери за бюджета, съответно:

- в отчетна група „Бюджет“, по дебита на сметка 7534 „Касови трансфери от/за сметки за средствата на Европейския съюз на общини“ и кредита на сметка 4624 „Временни безлихвени заеми от/за сметки за средствата на Европейския съюз на общини“, и

- в отчетна група СЕС, по дебита на сметка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети“ и кредита на сметка 7524 „Касови трансфери от/за бюджети на общини“.²⁸

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 20 от ДДС № 7 от 2008 г., относно реда и начина за предоставяне на общини на средствата на Националния фонд от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд, на средствата на Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие“ и тяхното отчитане.

Не е спазено изискването за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Контролните дейности в областта на счетоводната отчетност не обхващат всички рискове, свързани с: признаването на новоактуваните имоти по справедлива стойност, прегледа за обезценка/ преценка на дълготрайните активи, отчитането на предоставените аванси по сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната", отчитането на капиталовите разходи по сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт", с което не са минимизирали риска от допускане на неправилни отчитания в община Радомир, цитирани в доклада.

На основание т. 68 от писмо ДДС № 8 от 2022 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции на Баланса и ОПР към 31.12.2022 г. на община Радомир. Кorigираният ГФО за 2022 г. е зареден в системата ИСО на МФ на 31.10.2023 г. и е представен в Сметната палата, с вход. № 07-02-286 от 01.11.2023 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 7 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното

²⁸ Одитно доказателство № 5

съдържание на адрес: гр. Кюстендил, ул. „Демокрация“ № 44, ет.2, Сметна палата, ИРМ-Кюстендил.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 037 от 31.01.2024 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Радомир и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Димитър Главчев)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
ОД-01	РД № ГФО-2.17.9 за проверка на земите отчетени по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и сметка 7992 в отчетна група ДСД, включително оценка, по която са признати новоактуваните имоти, актове за общинска собственост, справки, извлечение; Корекции МО	73
ОД-02	РД № ГФО-2.9.6 за проверка на извършения преглед за обезценка/ преоценка на дълготрайните активи; протокол за обезценка/преоценка; заповед; Констативен протокол; Корекции МО	111
ОД-03	РД № ГФО -2.17.13 - за проверка на салдото по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“; копия на договори и МО; Корекции МО	164
ОД-04	РД № ГФО - 2.17.1 за проверка на капиталовите разходи, отчетени по сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт"; удостоверения за въвеждане в експлоатация; МО-хронология; справка; Корекции МО	30
ОД-05	РД № ГФО - 2.11.- 2.14 СЕС-КСФ - Еква равнение за взаимовръзките между параграфи от ЕБК и сметки от СБО; протокол; въпросник; Корекции МО	16
ОД-06	РД № ГФО - 1.23 - Запознаване с резултатите от извършени предишни одити и проверка на предприетите действия за отстраняване на неправилните отчитания, констатирани при извършения одит на финансовия отчет към 31.12.2022 г. на община Радомир	28
ОД-07	РД № ГФО - 1.23 - Запознаване с резултатите от извършени предишни одити и проверка на предприетите действия за отстраняване на неправилните отчитания, констатирани при извършения одит на финансовия отчет към 31.12.2022 г. на община Радомир-етап Изпълнение; Констативен протокол от 05.12.2023 г.; извлечения от счетоводната система; обяснителна записка	110